

26.9.2017

Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 12 k
(HUOM: julkinen Fivan
johtokunnan päätöksen
julkistamisen
yhteydessä)

Finanssivalvonnan johtajan esitys rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten (O-SII) määrittämisestä ja lisäpääoma-vaatimusten asettamisesta (luonnos)

Esitän, että Finanssivalvonnan johtokunta päättää O-SII luottolaitosten määrittelystä ja niille asetettavista lisäpääomavaatimuksista seuraavasti:

OP Ryhmä	2,0% (aiempi 2,0%)
Kuntarahoitus Oyj	1,0% (0,5%)
Danske Bank Oyj	0,5% (0,5%)
Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj	0,5% (-)

Esitys perustuu Finanssivalvonnassa laadittuun, EBA:n voimassa olevan ohjeen¹ mukaiseen luokitukseen, jonka perustana ovat 30.6.2017 raportoidut, Nordea Pankki Suomi Oyj:n vuoden 2017 tammikuun rakennemuutoksen jälkeiset, valvottavatiedot. Uudet määrittelyt ja lisäpääomavaatimukset tulisivat voimaan 21.6.2018.

Danske Bank Oyj:n hallitus on vuoden 2017 kesäkuussa hyväksynyt sulautumissuunnitelman. Suunnitelman mukaan Suomessa oleva pankki muuttuisi 31.12.2017 sivuliikkeeksi. Tällöin Danske Bank Oyj:lle asetettava 0,5 prosentin lisäpääomavaatimus ei tulisi sovellettavaksi.

Vakavaraisuusdirektiivin artikla 131² edellyttää, että Euroopan komissio, Euroopan järjestelmäriskikomitea (ESRB), Euroopan pankkiviranomainen (EBA) sekä ne ETA-maiden valvontaviranomaiset joita päätös koskee notifioidaan päätöksestä kuukautta ennen päätöksen julkaisemista.

Päätösesityksen perustelut

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä ovat sellaiset luottolaitokset, jotka aiheuttavat niin suuren systeemisen riskin, että se toteutuessaan vaikuttaa hyvin haitallisesti koko rahoitusjärjestelmään ja reaali-talouteen. Näiden luottolaitosten riskejä koko finanssisektorille ja

¹ EBA/GL/2014/10

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta

26.9.2017

Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 12 k
(HUOM: julkinen Fivan
johtokunnan päätöksen
julkistamisen
yhteydessä)

taloudelle pyritään vaimentamaan vahvistamalla niiden tappionkestokykyä ja pienentämään siten niiden todennäköisyyttä ajautua ongelmiin. Lisäpääomavaatimukset asetetaan maailmanlaajuisesti merkittävälle luottolaitoksille (G-SII) ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille (O-SII).

Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella (O-SII) tarkoitetaan luottolaitosta (LLL 10:8):

- jonka taseen loppusumma on vähintään miljardi euroa ja
- jonka maksukyvyttömyys vaarantaisi Suomen tai Euroopan unionin muun jäsenvaltion rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitokselle (O-SII) voidaan asettaa ydinpääomasta (CET1) koostuva 0,0-2,0%:n lisäpääomavaatimus. Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava kullekin luottolaitokselle laskettu lisäpääomavaatimus. Jos luottolaitos ylittää tai alittaa yllämainitut rajat tai luottolaitoksen pääomavaatimus muuttuu, Finanssivalvonnan on tehtävä siitä päätös. Jos laitokseen sovellettavat vaatimukset päätöksen johdosta kiristyvät, Finanssivalvonnan on päätöksessä määrättävä vähintään kuuden kuukauden pituinen aika, jonka kuluessa laitoksen on täytettävä päätöksestä seuraavat vaatimukset. Nordea Pankki Suomi Oyj:n muuttuminen sivukonttoriksi ja Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:n perustaminen ovat johtaneet siihen, että O-SII luottolaitokset on määriteltävä ja lisäpääomavaatimukset laskettava uudestaan. Nordea-konsensin suunniteltu kotipaikan siirto Suomeen edellyttää määrittelyjen ja lisäpääomavaatimusten uudelleen arviontia vuonna 2018.

Finanssivalvonta määrittelee ensin O-SII luottolaitokset, jonka jälkeen niille lasketaan O-SII lisäpääomavaatimus. Lisäpääomavaatimuksen laskemisessa otetaan huomioon luottolaitoksen systeeminen merkittävyys. Finanssivalvonta määrittelee O-SII luottolaitokset luottolaitoslaissa annettujen perusteiden ja EBA:n tarkentavien soveltamisohjeiden mukaisesti.

O-SII luottolaitokset määritellään neljän perusteen pohjalta:

- toiminnan koko
- merkittävyys / korvattavuus
- kytkeytyneisyys sekä
- monimutkaisuus / rajat ylittävä toiminta.

Perusteiden ja niihin liittyvien tarkempien tunnuslukujen avulla luottolaitokselle lasketaan nk. O-SII pisteet. Kunkin perusteen paino O-

26.9.2017

Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 12 k
 (HUOM: julkinen Fivan
 johtokunnan päätöksen
 julkistamisen
 yhteydessä)

SII pisteiden laskennassa on 25%. EBA:n ohjeen mukaan O-SII luottolaitokset määritellään kahdessa vaiheessa:

1. Luottolaitokset, joiden O-SII pisteet ovat tunnusluvuilla laskettuna vähintään 3,5%, määritellään automaattisesti O-SII luottolaitoksiksi. Kynnysarvoa voi kansallisella harkinnalla muuttaa 0,75 prosenttiyksikköä molempiin suuntiin. Muutos on perusteltava.
2. Makrovakaaviranoimaisten tulee lisäksi arvioida, onko muita kuin 1-vaiheessa määriteltyjä luottolaitoksia, jotka tulisi lukea O-SII ryhmään. Arvioinnissa tulee käyttää valinnaisia tunnuslukuja, jotka on määritelty EBA:n ohjeen liitteessä.

Lisäpääomavaatimuksen tason määrittämisessä käytetään Finanssivalvonnan laatimaa luokittelua, jossa EBA:n ohjeiden mukaiset O-SII pisteet on kytketty luottolaitoslain mukaiseen lisäpääomataulukoon.

O-SII -pisteväli	Luokka	Lisäpääomavaatimus
O-SII % < 3,50 %	1	0,00 %
3,50 % ≤ O-SII % < 7,00 %	2	0,50 %
7,00 % ≤ O-SII % < 10,50 %	3	1,00 %
10,50 % ≤ O-SII % < 14,00 %	4	1,50 %
14,00 ≤ O-SII %	5	2,00 %

Ensimmäisen vaiheen tunnistamisen perusteella neljälle luottolaitokselle (konsolidointitasolla) asetettaisiin näin ollen seuraavat lisäpääomavaatimukset:

Luottolaitos	O-SII-pisteet	O-SII-luokka	Lisäpääoma
OP Ryhmä	23,96%	5	2,0%
Kuntarahoitus Oyj	8,72%	3	1,0%
Danske Bank Oyj	6,86%	2	0,5%
Nordea KLP Oyj	5,89%	2	0,5%

EBA:n ohjeen mukaan tulee myös arvioida, onko muita luottolaitoksia, jotka valinnaisia tunnuslukuja käyttäen tulisi lukea O-SII luottolaitoksiin. Tämä arviointi koskee 1. luokassa olevia luottolaitoksia. Ei myöskään ole tarpeen arvioida systeemistä merkittävyyttä harkinnanvaraisten täydentävien tunnuslukujen avulla, koska pakolliset

26.9.2017

Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 12 k
(HUOM: julkinen Fivan
johtokunnan päätöksen
julkistamisen
yhteydessä)

tunnusluvut ottavat tällä hetkellä huomioon tärkeimmät systeemiin merkittävyyteen vaikuttavat tekijät. Tulevaisuudessa ei kuitenkaan voida sulkea pois mahdollisuutta, että Fiva käyttäisi myös harkinnanvaraisia tunnuslukuja, jos rahoitussektorin rakenne ja laitosten toiminta muuttuu.

O-SII lisäpääomavaatimuksilla vahvistetaan neljän suurimman luottolaitoksen (OP Ryhmä, Kuntarahoitus Oyj, Danske Bank Oyj ja Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj) vakavaraisuutta ja riskinsietokykyä. Nämä O-SII luottolaitokset kattavat yli 80 % kotimaisen pankkisektorin taseesta. Määritellyt O-SII luottolaitokset täyttävät tällä hetkellä ne lisäpääomavaatimukset, jotka niille laskelmien perusteella tulisi asettaa, eikä niiden sen vuoksi tarvitse hankkia lisäpääomia. Pääsäännön mukaan G-SII, O-SII ja järjestelmäriskipuskuri/lisäpääomavaatimukset eivät kumuloidu, vaan korvaavat toisiaan.

Lisäksi, luottolaitoslain mukaan O-SII luottolaitoksella tulee olla hallituksen jäsenistä koostuva palkitsemis- ja nimitysvaliokunta. Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj:llä ei ole tällä hetkellä omia valiokuntia. Luottolaitoslain mukaan yhteisön kuuluessa konsolidointiryhmään, kyseiset valiokunnat voivat olla myös emoyrityksellä.